

8. Savdo ko'ngil ochar markaz binosining arxitekturaviy tarxii yechimlari qo'yiladigan talablar.

9. Maktabgacha ta'lim muassasalarining bosh rejada joylashuvi va guruxlar to'plami.

10. Avtoturargohlarning shaharsozlikdagi o'rni va arxitekturaviy tarxii yechimlarga quyiladigan asosiy omillar.

Bino va inshootlar tipologiyasi

1. Stadionlarning arxitekturaviy yechimlari, O'lchamlariga ko'ra stadionlar toifa(kategoriya)larga bo'linishi?

2. Seksiyali turar joylarni loyihalashning o'ziga xos xususiyatlari

3. Sport inshootlarining turlari va ularga qo'yiladigan asosiy talablar.

4. Jamoat binolarining markaziy blokli va pavilion tipidagi kompozitsiyalarning afzallik va kamchiliklari

5. Oliy ta'lim muassalari uchastkalariga qo'yiladigan talablar

6. Madaniy ma'rifiy binolarning texnologik bog'liqlik sxemasi hamda arxitekturaviy tarxii yechimlari qo'yiladigan asosiy talablar.

7. Muzey binolarining texnologik bog'liqlik sxemasi nimalardan iborat?

8. Tomosha binolarining klassifikatsiyasi va ularga qo'yiladigan asosiy talablar?

9. Savdo markazlarinig klassifikatsiyasi?

10. Shifoxonalar rejaviy-texnologik talablarga binoan qanday guruhlariga bo'linadi?

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI TOSHKENT ARXITEKTURA-QURILISH UNIVERSITETI

"TASDIQLAYMAN"

Toshkent arxitektura-qurilish

universiteti rektori

B.A. Tulaganov

2025-yil

STAJYOR-TADQIQOTCHILIK, TAYANCH DOKTORANTURA VA DOKTORANTURAGA KIRISH IMTIHONI

D A S T U R I

18.00.02 – "Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar joylarini rejalashtirish.
Landshaft arxitekturasi. Bino va inshootlar arxitekturasi"

Toshkent - 2025 y.

Dastur Toshkent arxitektura-qurilish universiteti Ilmiy-texnik kengashida ko'rib chiqilgan va 2025-yil "4" sentyabrdagi "2" – sonli majlis bayoni bilan ma'qullangan.

Tuzuvchilar:

Adilov Z.H. –TAQU "Shaharsozlik" kafedrasini mudiri, arxitektura fanlari doktori, professor;

Xasanov A.O. –TAQU "Arxitektura" kafedrasini, arxitektura fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent.

Taqrizchilar:

Usmanov M.S. –TAQU "Shaharsozlik" kafedrasini professori, arxitektura fanlari doktori, dotsent;

Inogamov B.I. –TAQU "Arxitektura" kafedrasini, arxitektura fanlari nomzodi, dotsent.

Ushbu dastur "Shaharsozlik" va "Arxitektura" kafedralarining 2025 yil 09 "29" dagi 6-son qo'shma majlisida ko'rib chiqilgan.

"Shaharsozlik"
kafedrasini mudiri

a.f.d., prof. Adilov Z.H.

1. Kirish

Mazkur dastur O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 22 maydagi 304-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim to'g'risidagi nizom" va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 19 iyuldagi 606-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlarni maqsadli tayyorlash tartibi to'g'risidagi nizom" asosida tayyorlangan.

Mazkur dasturda 18.00.02 – "Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar joylarini rejalashtirish. Landshaft arxitekturasi. Bino va inshootlar arxitekturasi" ilmiy ixtisosligi bo'yicha stajyor-tadqiqotchilik, tayanch doktorantura va (yoki) doktoranturada o'qishga qabul imtihoni va suxbat o'tkazish tartibi va uni baholash tizimiga oid masalalar yoritilgan. Ushbu dastur Toshkent arxitektura-qurilish universitetiga 18.00.02 – "Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar joylarini rejalashtirish. Landshaft arxitekturasi. Bino va inshootlar arxitekturasi" ilmiy ixtisosligi bo'yicha stajyor-tadqiqotchilik, tayanch doktorantura va (yoki) doktoranturaga kirish uchun xujjat topshiruvchi talabgorlar va qabul komissiyasi a'zolari uchun mo'ljallangan.

2. Kirish imtihonining maqsad va vazifalari

Ushbu dastur 18.00.02 – "Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar joylarini rejalashtirish. Landshaft arxitekturasi. Bino va inshootlar arxitekturasi" ilmiy ixtisosligi pasporti asosida ishlab chiqildi.

Kirish imtihonining maqsadi stajyor-tadqiqotchilik, tayanch doktorantura va (yoki) doktoranturaga kirish talabgorlarining (bundan keyin talabgorlar) tayyorgarlik darajasini aniqlash va ularning doktoranturada o'qish uchun qo'yiladigan davlat talablariga muvofiq keyingi ta'lim olish qobiliyatini baholashdan iborat.

Ushbu dastur shaharsozlik rejalashtirishda chora-tadbirlar, shaharlarni barpo etish, qayta qurish, modernizatsiya qilish, shahar va qishloq aholi punktlari yo'llarini loyihalash, rejalashtirish va ekspluatatsiya qilish, turar-joy va jamoat binolarini loyihalash, shahar hududini obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish, bino va inshootlarni ekspluatatsiyasini tashkil etish bo'yicha ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlashga qaratilgan bo'lib, 18.00.02 – Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar joylarini rejalashtirish. Landshaft arxitekturasi. Bino va inshootlar arxitekturasi mutaxassisligidan arxitektura fanlari bo'yicha falsafa doktorlari (PhD) tayyorlashda katta ahamiyatga ega. Shu boisdan, shaharsoz shaharlarni rejalashtirish va hududiy joylashtirish, shaharlarda transportni tashkil etish, bino va inshootlar avfsizligini ta'minlash, shahar hududini sanitar-gigienik holatini yaxshilash, shahar hududini kompleks obodonlashtirish va ko'kalamzorlashtirish, shaharlar estetikasi bo'yicha mutaxassislardan, ularning yuqori darajadagi bilim va kasbiy malakalarga ega bo'lishligi, loyihalash va ekspluatatsiya bilan bog'liq ilg'or usullarini puxta o'rganishlari, bu borada, ayniqsa, zamonaviy innovatsion

texnologiyalarni qo'llab, shahar rejalashtirish chora-tadbirlarning zamonaviy usullaridan foydalana bilishlari talab etiladi.

Dasturning maqsadi - kadrlarga zamonaviy talablarni ko'zda tutib, doktoranturada o'z dissertatsiya ishini himoya qiluvchilarning arxitektura va shaharsozlik asoslari, bino va inshootlar ekspluatatsiyasi, shahar hududini kompleks obodonlashtirish, shahar ko'chalari, yo'llari va transport, shaharlarni rejalashtirish, qurish va rekonstruksiya qilish kurslari bo'yicha bilimlarini ob'ektiv aniqlash va baholashdan iborat.

Mazkur malakaviy imtihonlar Dasturiga quyidagi fanlar kiradi: Shaharsozlik asoslari, Landshaft arxitekturası, Turar joy tumanini loyihalash, Qishloq aholi punktlarini rejalashtirish, Bino va inshootlar arxitekturası va Arxitekturaviy loyihalash.

Mazkur kirish imtihonlar Dasturiga quyidagi fanlar kiradi: Arxitektura va shaharsozlik asoslari, bino va inshootlarni loyihalash hamda ekspluatatsiyasi, shahar hududini kompleks obodonlashtirish, shahar ko'chalari, yo'llari va transport, shaharlarni rejalashtirish va rekonstruksiya qilish.

3. Talabgorlarning tayyorgarlik darajasiga qo'yiladigan talablar

Kirish imtihonlari dasturiga doktoranturada ilmiy va ilmiy-pedagogik kadrlar tayyorlash dasturi bo'yicha 18.00.02 – "Rayonlashtirish, Shaharsozlik, Qishloq turar joylarini rejalashtirish, Landshaft arxitekturası, Bino va inshootlar arxitekturası" ilmiy mutaxassisligi bo'yicha mutaxassis yoki magistr o'zlashtirishi kerak bo'lgan asosiy savollar kiritilgan.

Talabgor ilmiy mutaxassislik sohasidagi asosiy nazariy ma'lumotlarni bilishi, ushbu ma'lumotlarning amaliy qo'llanilishini, berilgan muammolarni hal qilish usullarini bilishi va terminologiyani o'zlashtirgan bo'lishi kerak.

I - qism

Tayanch doktoranturaga kirish imtihonini tashkil qilish

4. Kirish imtihoni shakli va davomiyligi

Tayanch doktoranturaga kirish imtihoni 4 ta savoldan iborat bo'lib, dastlabki 3 ta savol yozma shaklda, 4-savol og'zaki suhbat shaklida o'tkaziladi.

1–3-savollar bo'yicha talabgorlarga yozma javob tayyorlash (yozish) uchun 90 daqiqadan ko'p bo'lmagan vaqt beriladi.

4-savol (og'zaki shaklda)

Talabgorga 10–15 daqiqa tayyorlanish uchun vaqt beriladi, javobni imtihon komissiyasi a'zolari tinglaydi.

Savol: Siz tanlagan ilmiy yo'nalish bo'yicha dissertatsiya mavzusi doirasida ilmiy tadqiqot konsepsiyasini ishlab chiqing: mavzuning dolzarbligi, maqsadi, asosiy vazifalari, tadqiqot metodlari va kutilayotgan ilmiy natijalarini qisqacha bayon qiling.

5. Baholash mezonı

Kirish imtihonining natijasi 100 ballik tizimda baholanadi. 1–3-savollar uchun yozma javoblar, 4-savol uchun og'zaki javob baholanadi. Har bir savol maksimal 25 ball bilan quyidagi mezonlar asosida baholanadi:

1–3-savollar uchun yozma javoblarni baholash mezonı

Mezon	Ballar miqdori
Javob to'liq, izchil va mantiqiy, mavzu chuqur yoritilgan, savollarga aniq javob berilgan	25
Xatolar bilan, lekin asosiy qism to'g'ri va tushunarli yoritilgan	15
Mavzuning faqat asosiy qismi qisman yoritilgan, to'liq emas	10
To'liq bo'lmagan, jiddiy xatolar bor	5
Javob tayyorlanmagan yoki noto'g'ri	0

4-savol uchun og'zaki suhbatni baholash mezonı

Ko'rsatkichlar	Tavsifi	Ball
Mavzuning dolzarbligi	Tanlangan mavzuning ilmiy va amaliy ahamiyati asoslangan	5 ball
Maqsad va vazifalar	Maqsad va vazifalar aniq va mantiqan bog'langan	5 ball
Tadqiqot metodlari	Ilmiy usullar to'g'ri tanlangan va izohlangan	5 ball
Kutilayotgan natijalar	Ilmiy yangilik va amaliy ahamiyat ko'rsatib berilgan	5 ball
Mantiqiylik va nutq madaniyati	Javob izchil, tushunarli va ilmiy uslubda ifodalangan	5 ball

6. Yakuniy ballar teng bo'lganda ustunlik berish tartibi

Agar stajyor-tadqiqotchilik, tayanch doktorantura va doktoranturaga kirish imtihonlari yoki suhbat natijalari bo'yicha bir nechta talabgorlarga qo'yilgan yakuniy ballar teng bo'lsa, quyidagi ustunliklar qo'llaniladi:

a) Stajyor-tadqiqotchilik va tayanch doktorantura uchun:

- magistraturani a'lo baholar bilan tamomlaganlarga;
- patent va mualliflik guvohnomalariga ega bo'lganlarga;
- ilmiy maqolalari, jumladan, xorijiy ilmiy jurnallarda chop etilganlarga.

b) Doktorantura uchun:

- 5 yildan ortiq ilmiy-pedagogik stajga ega bo'lganlarga;
- mualliflik guvohnomalari va patentlarga ega bo'lganlarga;

- monografiyaga ega bo'lganlarga (ijtimoiy-gumanitar fanlar uchun);
- dissertatsiya mavzusi bo'yicha tegishli ilmiy jurnallarda, jumladan xorijiy jurnallarda ko'p miqdorda ilmiy maqolalar chop etganlarga;
- dissertatsiya tadqiqotining 50 foizdan ortiq qismini bajarganlarga.

Tayanch doktoranturaga kirish imtihonining bo'limlari va mavzulari ro'yxati

1 - BO'LIM: SHAHARSOZLIK ASOSLARI

Shaharlar rivojining demografik jarayonlari. Shaharlarning mehnat resurslari. Yangi hududlar tanlash va mavjud shaharlarning rivojlanishi. Shaharsozlik tipologiyasi. Shaharlarning rejayiv tashkil etilishi. Shaharning axoli turar joy zonasi. Turar joy tumanlari. Shaharning ishlab chiqarish va omborxonalar xududi. Shaharning rekreatsiya xududi. Tuman va kichik tumanlarni loyihalashning badiiy ahamiyati. Shaharning jamoat markazi. Shaharsozlik g'oyalari. Shahar tizimida ansambllarning tashkil etilishi va ahamiyati.

2 - BO'LIM: TURAR JOY TUMANINI LOYIHALASH

Shaharsozlik bo'yicha ilmiy-loyihaviy ishlar, tuman rejalashning o'rni va ahamiyati. Hududning antropogen xususiyatlarining baholanishi. Tuman rejalashning demografik sig'imini aniqlash. Shahar axolisi va mehnat resurslari. Tuman rejalash xududlarining joylashuvi. Ishlab chiqarishni joylashtirish va rivojlantirish. Agrosanoat kompleksi. Funktsional xududlash va rejayiv struktura. Axoliga madaniy-maishiy xizmat ko'rsatish ob'ektlari va ularning joylashuvi. Axolining dam olish, kurort davolanish va turizm ob'ektlarining joylashuvi. Hududning estetik tashkil etilishi. Atrof-muhitni muhofaza qilish. Tarixiy va madaniy yodgorliklarni saqlash. Tuman rejalashning transport masalalari. Tuman rejalashning muhandislik va texnik infratuzilmasi.

3 - BO'LIM: LANDSHAFT ARXITEKTURASI

Shahar ko'kalamzorlashtirish tizimining shakllanishi. Ko'pfunksional parklar. Maxsus bog'lar va parklar. Jamoat binolari atrofida landshaft tashkil etish. Bulvarlar, trotuarlar, skverlar va suv havzalari atrofida ko'kalamzorlashtirish.

4 - BO'LIM: QISHLOQ AHOLI PUNKTLARINI REJALASHTIRISH

Qishloq hududlarini arxitektura-loyihaviy tashkil etishni asosiy vazifasi, qishloq aholi punktlarini bosh planlari, "Obod qishloq" va "Obod mahalla" dasturlarida qanday maqsadlari, qishloq aholi punktlarining rekonstruksiya, qishloq aholi yashash punktlari aholining soniga qarab qanday guruhlar bo'linishi, aholi punktlari qishloqlararo markaziy xizmat ko'rsatish vazifalari, qishloq hududini muhandislik tayyorgarligi qishloq aholi punktlarida jamoat korxonalarini tashkil etish tamoyillari.

5 - BO'LIM: BINO VA INSHOOTLAR ARXITEKTURASI

Turar-joy, jamoat, sanoat, ma'muriy binolarning tipologik asoslari, funksional - loyihaviy, texnik, iqtisodiy yechimlari; turar joy va jamoat binolarining soniyali sifatleri, qurilishi parametrlari; ichki muhitni funksional shakllantirish tamoyillari; bino va inshootlarning texnologik, kommunikatsiyaviy bog'liqlilari to'g'risidagi tushuncha; mavjud bino va inshootlarining funksional tashkil qilish bo'yicha tahlil; arxitekturaviy-tipologik vazifalarni yechish; xizmat ko'rsatish bosqichlari, bino va inshootlar klassifikatsiyasi, fuqarolik binolarning shaharda joylashuvi; jamoat va ma'muriy binolarning shahardagi dominantlik roli; turar-joylar, xonadon tarkibi, kam qavatli, o'rta qavatli, ko'p qavatli, yacheykali, qisqa muddatli turar-joy binolari; o'quv-tarbiya, tomosha, ilmiy muassasa, sport, sog'lomlashtirish, ma'muriy, dam olish binolari.

Jamoat, turar joy, sanoat, ko'pfunksiyali bino va inshootlarni arxitekturaviy-fazoviy shakli va ularning funksional, texnologik yechimini loyixalashtirish. Arxitekturaviy loyihalashda shaharsozlikdagi vazifasini, bino tiplari normalarini, ekologik talablarini va xonalar turkmlarini aniqlash belgilanadi. Loyihalarni tuzishda grafik ko'nikma, funksional, arxitektura - badiiy, konstruktiv va iqtisodiy tomondan loyihalash uslublarini o'zlashtirish, klauzura ishlarini bajarish, qisqa vaqtda bajariladigan loyihalarda badiiy kompozitsion, funksional talablarni his etish, loyiha bosqichlarida ijodiy yondoshish, eskiz g'oya ustida ishlash, arxitekturaviy muhitni tashkil etish, loyihalashga shaxsiy ijodiy yondoshish.

II qism

Stajyor-tadqiqotchilik va doktoranturaga o'qishga qabul qilish suxbatini tashkil qilish

Stajyor-tadqiqotchilik va doktoranturaga kirish imtihonlari to'liq suhbat (og'zaki) shaklida o'tkaziladi. Suhbat davomiyligi 30 daqiqagacha bo'lib, komissiya a'zolari tomonidan savol-javob tarzida olib boriladi.

Doktoranturaga qabul qilish suhbatini tashkil etish tartibi

fan doktori (DSc) ilmiy darajasini olish uchun dissertatsiya tayyorlash uchun doktoranturaga kirishda topshiriladigan xujjatlar ro'yxatidagi "tadqiqot mavzusi bo'yicha ilmiy ma'ruza va fan doktori (DSc) ilmiy darajasini olish uchun tayyorlangan doktorlik dissertatsiyasi rejasining mufassal loyihasi" da keltiriladigan ma'lumotlar ro'yxati.

Rejalashtirilgan dissertatsiya mavzusining nomi 18.00.02 - "Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar joylarini rejalashtirish. Landshaft arxitekturasini. Bino va inshootlar arxitekturasini" ilmiy mutaxassislik pasportiga muvofiq yo'nalishlarga mos kelishi kerak. Batafsil reja quyidagilarni o'z ichiga olishi kerak:

- ilmiy muammo shakllantiriladi, uning dolzarbligi va ishning gipotezasi asoslanadi;

- 5 yildan ortiq bo'lmagan manbalar asosida o'rganilgan materiallarga asoslangan analoglar (dastlabki adabiyotlar tahlili) taqdim etiladi;

— tadqiqotning maqsadi, vazifalari va muammolarni hal qilish uchun taklif qilingan yechimlar shakllantiriladi;

— ilmiy tadqiqot olib borish uchun asos (kafedra, laboratoriya, ilmiy-tadqiqot instituti, boshqa muassasalar), uning tadqiqotning talab qilinadigan hajmlari va ob'ektlarini taqdim etish qobiliyati ko'rsatilgan;

— tadqiqot obyekti, predmeti va rejalashtirilgan tadqiqotning o'ziga xos usullari va usullari ko'rsatiladi;

— kutilayotgan natijalar, qo'llash va amalga oshirishning mumkin bo'lgan doirasi (shakllar, bosqichlar, darajalar) ko'rsatilgan;

— ishini bajarishning kalendar muddatlari ko'rsatilgan (aniqrog'i, kalendar davrining oxiri va o'quv yoki tanlovni yakunlash uchun rejalashtirilgan dissertatsiya kengashiga taqdim etishgacha bo'lgan barcha bosqichlar).

Stajyor-tadqiqotchilikka qabul qilish suhbatini tashkil etish tartibi

Suhbatning asosiy maqsadi — talabgorning tanlangan ixtisoslik bo'yicha ilmiy salohiyati, mustaqil tadqiqot olib borish qobiliyati va motivatsiyasini aniqlash.

Tanlangan ixtisoslik bo'yicha nazariy bilimlar:

Asosiy ilmiy tushunchalar, tadqiqot uslublari, sohaga oid zamonaviy ilmiy yutuqlarni bilish darajasi.

Tadqiqot mavzusi va dolzarbligi:

Talabgor tomonidan taklif etilgan dissertatsiya mavzusi dolzarbligi, ilmiy yangiligi va amaliy ahamiyati.

Ilmiy tayyorgarlik:

Avvalgi ilmiy ishlari (maqolalar, tezislari, patentlar va b.), konferensiyalardagi ishtiroki, ilmiy qiziqish doirasi.

Metodologik yondashuvlar:

Talabgorning tanlagan mavzusi bo'yicha ilmiy tadqiqot usullarini qo'llay olish qobiliyati.

Asosiy adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "2017 yil 16 fevraldagi PF-4958-son Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim tizimini yanada takomillashtirish to'g'risida"gi Farmoni.

2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 22 maydagi 304-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy o'quv yurtidan keyingi ta'lim to'g'risidagi nizom".

3. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019 yil 19 iyuldagi 606-son qarori bilan tasdiqlangan "Oliy malakali ilmiy va ilmiy-pedagog kadrlarni maqsadli tayyorlash tartibi to'g'risidagi nizom".

4. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2017 yil 29 avgustdagi 679-sonli "Shaharsozlik faoliyatini amalga oshirish hamda qishloq xo'jaligiga oid bo'lmagan ehtiyojlar uchun yer uchastkalari berish, shuningdek

obyektlarni qurishga ruxsatnomalar berish tartibini tubdan soddalashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi Qarori.

5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. — T.: O'zbekiston, 2017. — 488 b.

6. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947-sonli "O'zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo'yicha harakatlar strategiyasi to'g'risida"gi Farmoni. www.lex.uz.

7. O'zbekiston Respublikasining shaharsozlik kodeksi. T.: 2021. 21.02.

8. Isamuxamdova D.U., Adilova L.A. «Shaharsozlik asoslari va landshaft arxitekturasini». Darslik. 2-qism., Toshkent, 2009

9. Isamuxamedova D.U. Ismailov A.T., Xotomov A.T. "Injenerlik obodonlashtirish va transport". Darslik., 1 qism., Toshkent, 2009

10. ShNQ 2.07.01-13* Shaharsozlik. Shahar va qishloq aholi punktlari hududlarini rivojlantirish va qurilishni rejalashtirish. T. O'zbekiston Respublikasi Davlat arxitektura va qurilish qo'mitasi. 2009

11. Adilova L.A. Landshaft arxitekturasini: 1 qism, o'quv qo'llanma, — Toshkent: IPTD "Uzbekistan", 2009 y.

12. Adilova L.A. Landshaft arxitekturasini: II qism, darslik-Toshkent: TASI 2009 y.

13. "Градостроительный кодекс Республики Узбекистан". Т. 2002 г. Isamuxamdova D.U., Sadikova M.A., Muminova K.R.

14. "Shaharsozlik loyihalash". O'quv qo'llanma, TASI. Toshkent 2015 y.

15. Isamuxamdova D.U., Mirzaev M.K. "Zamonaviy shaharsozlik nazariyasi". O'quv qo'llanma, Toshkent, 2015 y.

16. Селимова С. "Формирование понятия Ландшафтный урбанизм в градостроительстве". Национальная академия природоохранного и курортного строительства. Донбасс. 2014 г.

17. Ubaydullaev X.M., Inog'omova M.M. "Turar joy va jamoat binolarini loyihalashning tipologik asoslari" darslik., Toshkent 2009 y.

18. Xidoyatov T.A. "Типология общественных зданий" o'quv qo'llanma., Tashkent 2008g.

19. X.M.Ubaydullaev, G.I.Korobovsev, Y.I.Abduraxmanov, Ya.M.Mansurov "Arxitekturaviy loyihalash" o'quv qo'llanma., Toshkent 2012.

20. B.I.Inogomov "Zamonaviy bino va inshootlarni loyihalash" Toshkent o'quv qo'llanma., 2011y

21. ShNQ 2.08.02-09* "Jamoat bino va inshootlari". T. O'zbekiston Respublikasi Qurilish vazirligi. 2009

18.00.02 — "Rayonlashtirish. Shaharsozlik. Qishloq turar-joylarini rejalashtirish. Landshaft arxitekturasini. Bino va inshootlar arxitekturasini" ixtisosligi bo'yicha yozma savollar

Landshaft arxitekturası

1. "Antropogen" landshaftlarning asosiy turlari va xillarini ayting hamda ularning zamonaviy jamiyat hayotidagi rolini aniklang? Landshaft rejalashtirishni maksad va vazifalari?
2. O'zbekistonda landshaft rejalashtirishning asosiy muammolari?
3. Maxsus park va bog'lar tasnifi va vazifasi nimadan iborat?
4. Turistik va rekreatsion rivojlanish hududlarini landshaft rejalashtirish?
5. Dam olish va turizm markazlarini tashkil etishda nimalarga e'tibor qaratish kerak?
6. Landshaft arxitektura obyektlarining shakllanishida arxitektura qurilmalarining ahamiyati va roli qanday?
7. Transport magistralari, temir yo'l va texnik inshootlari hududlarini landshaft rejalashtirish?
8. Sanoat hududlari va korxonalarining landshaft rejalashtirishni tashkil etish qanday omillar ta'sir etadi?
9. Jamiyatni zamonaviy rivojlanish sharoitida landshaft rejalashtirishni roli?
10. Tuman markazlari va shaharlarning bulvarlari, maydonlarini landshaft-rejalashtirishni tashkil etishda tamoyillar qanday?

Rayonlashtirish

1. Tuman rejalashtirishning asosiy vazifalariga nimalar kiradi?
2. Tumanni rejalashtirish va aholi joylashuvi?
3. Tumanni rejalashtirishda hududning tahlili uchun qanday omillarni o'rganib chiqish lozim?
4. Tumanni rejalashtirish loyihasi?
5. Tumanni rejalashtirish va sanoat?
6. "Rejaviy tuman" nima?
7. Tumanni rejalashtirishda tabiiy-iqlimiy omillarni hisobga olish?
8. Turar-joy tumani va kichik tumanida transport tarmog'iga nimalar kiradi?
9. Tumanni rejalashtirish miqyosida tarixiy hududlarni rivojlantirish masalalari?
10. Tumanni rejalashtirishning sxemasi va loyihasini yaratishni tashkil etish?

Shaharsozlik

1. O'zbekistonda "Aqlli shahar" texnologiyalarini joriy etish bo'yicha amalga oshirilayotgan ishlar?
2. Katta shahar va aglomeratsiyalarining muhim kamchiliklari nimalardan iborat?
3. Braziliya shahrining bosh rejasi mualliflari kim va bu shaharni loyihalashda qanday shaharsozlik tamoyillariga amal qilingan?
5. O'zbekistonda shaharsozligida ekologik muammolar va uning yechimi?

6. Ishlab chiqarish hududlarida ekologik reabilitatsiya jarayonlari?
7. "Tislanuvchi urbanizatsiya" nima?
8. Le Korbyuzening shaharlarni rivojlantirish bo'yicha taklif qilgan qanday loyihalarini bilasiz?
9. Yangi shahar qurilishi va mavjud shaharni kengaytirish uchun nimalarni hisobga olmoq kerak?
10. Shaharsozlikning ierarxik tizimi?
11. "Soxta urbanizatsiya" nima?

Qishloq aholi punktlarini rejalashtirish

1. "Qishloq hududlarini arxitektura-loyihaviy tashkil etish" (QHALTE) loyihalarining asosiy vazifasi?
2. "Obod mahalla" dasturining turar joylarni rivojlantirishdagi o'rimi?
3. Qishloq aholi joylarida jamoat markazlari qanday loyihalanadi?
4. Shahar va qishloqlarning tadqiqot ishlarini bosh vazifasini barqaror loyihalash elementlari?
5. Qishloq aholi punktlarning mavjud bo'lgan yashash fondiga qanday kompleks baholashlar kiradi?
6. Qishloq aholi yashash punktlari aholining soniga qarab qanday guruhlariga bo'linadi?
7. Qaysi aholi punktlari qishloqlararo markaziy xizmat ko'rsatish vazifasini bajaradi?
8. Qishloq aholi joylarining funksional xududlari tranzit yo'lga nisbatan qanday joylashadi?
9. Qishloq aholi punktlari rekonstruksiya qilishda qanday asosiy shaharsozlik muammolarini yechish kerak?
10. Qishloq yangi korxonalarini rejalashtirish, mavjudlarini modernizatsiya qilish va yangi ish o'rinlarini yaratish shaharsozlik loyihalarida qanday aks ettiriladi?

Arxitekturaviy loyihalash

1. O'zbekiston sharoitida turar uy-joylarni loyihalash uchun qo'yiladigan asosiy talablar.
2. Umumiy ta'lim maktablari binolarining loyihalash asoslari hamda tarixiy yechimlariga qo'yiladigan asosiy vazifalar.
3. Mexmonxonalarning funksional tuzilishi nimalardan iborat.
4. Davolash-profilaktika muassasalariga ShNQ 2.08.02-09 ga binoan qanday talablar qo'yiladi.
5. Bank muassasalarini loyihalashning texnologik xususiyatlari?
6. Jamoat ovqatlanish korxonalariga ShNQ 2.08.02-09 ga binoan qanday talablar qo'yiladi.
7. Sirk binolarining asosiy xonalari va texnologiyasi tizimi.